

Αρχική κατάρτιση δικαστών και εισαγγελέων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Περιεχόμενο που
παρέχεται από
Ρουμανία

Ρουμανία

Γενική περιγραφή

Η αρχική κατάρτιση των δικαστών και των εισαγγελέων πραγματοποιείται από το Εθνικό Ινστιτούτο Δικαστών (ΕΙΔ) και είναι υποχρεωτική για τους ασκούμενους δικαστικούς λειτουργούς. Ο αριθμός των διαθέσιμων θέσεων αποφασίζεται ετησίως από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο (ΑΔΣ), με βάση τις ανάγκες του δικαστικού σώματος. Το 2021 300 θέσεις ήταν ανοικτές, από τις οποίες 175 ήταν θέσεις δικαστών και 125 ήταν θέσεις εισαγγελέων, ενώ ο διαγωνισμός βρίσκεται επί του παρόντος σε εξέλιξη.

Η αρχική κατάρτιση διαρκεί δύο έτη, σύμφωνα με τη νομοθεσία, αλλά μόνο στο τέλος του πρώτου έτους σπουδών οι ασκούμενοι δικαστικοί λειτουργοί επιλέγουν το επάγγελμά τους —αυτό του δικαστή ή του εισαγγελέα. Ως εκ τούτου, κατά το πρώτο έτος η αρχική κατάρτιση είναι γενική, καθώς όλοι οι ασκούμενοι δικαστικοί λειτουργοί ακολουθούν τα ίδια προγράμματα σπουδών και υποβάλλονται στην ίδια διαδικασία αξιολόγησης, ανεξάρτητα από το μελλοντικό επάγγελμά τους. Κατά το δεύτερο έτος σπουδών τους παρέχεται εξειδικευμένη κατάρτιση, κυρίως στα δικαστήρια και στις εισαγγελίες, σύμφωνα με την επιλογή τους.

Το Εθνικό Ινστιτούτο Δικαστών είναι επαγγελματική σχολή και όχι επέκταση των πανεπιστημιακών σπουδών. Ως εκ τούτου, η αρχική κατάρτιση στο πλαίσιο του ΕΙΔ αφορά κυρίως τις δεξιότητες που εφαρμόζονται στην πράξη και όχι μόνο τη γνώση νομοθετικών διατάξεων / κειμένων.

Ως εκ τούτου, οι ασκούμενοι δικαστικοί λειτουργοί εκπαιδεύονται προκειμένου να γνωρίζουν, για παράδειγμα, πώς να διεξάγουν ακροαματική διαδικασία στο στάδιο διεξαγωγής δίκης / ποινικής δίωξης, να εξετάζουν τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζουν οι διάδικοι στο δικαστήριο, να κατανοούν την ψυχολογία των διαφορετικών ειδών διαδίκων, να αναλύουν εύκολα μια δικογραφία και να συντάσσουν απόφαση ή οποιαδήποτε άλλη δικαστική πράξη.

Πρόσβαση στην αρχική κατάρτιση

Η πρόσβαση στην αρχική κατάρτιση παρέχεται αποκλειστικά μέσω διαγωνισμού εισαγωγής στο ΕΙΔ, ο οποίος διοργανώνεται από το ΑΔΣ, μέσω του ΕΙΔ, και βασίζεται στην επαγγελματική επάρκεια, στις δεξιότητες και στην καλή φήμη.

Ο διαγωνισμός εισαγωγής στο ΕΙΔ απευθύνεται σε πτυχιούχους νομικής που κατέχουν πτυχίο, ανεξάρτητα από την ηλικία ή την προηγούμενη επαγγελματική πείρα, και περιλαμβάνει 4 στάδια:

- εξέταση για την επαλήθευση των νομικών γνώσεων μέσω δοκιμασίας πολλαπλών επιλογών, προκειμένου να γίνει αντικειμενική και αποτελεσματική πρώτη επιλογή·
- γραπτή εξέταση με στόχο την αξιολόγηση της ικανότητας επεξεργασίας και συσχέτισης πληροφοριών, ερμηνείας και εφαρμογής του δικαίου, γραπτής επιχειρηματολογίας, παροχής λογικής και ορθής αιτιολόγησης·
- ψυχολογική εξέταση, η οποία περιλαμβάνει γραπτή εξέταση και συνέντευξη, προκειμένου να διαπιστωθεί αν οι υποψήφιοι είναι σε θέση να ασκήσουν το επάγγελμα από ψυχολογική άποψη·
- προφορική εξέταση, η οποία συνίσταται σε συνέντευξη με την οποία επαληθεύονται όχι μόνο οι γνώσεις,

αλλά και οι δεξιότητες, οι ικανότητες, τα κίνητρα και τα προσόντα όσον αφορά τον χαρακτήρα των υποψηφίων για ένα τέτοιο επάγγελμα.

Οι υποψήφιοι που γίνονται δεκτοί αποκτούν την ιδιότητα των ασκούμενων δικαστικών λειτουργών και παρακολουθούν το πρόγραμμα αρχικής κατάρτισης του ΕΙΔ, το οποίο ολοκληρώνεται με τις εξετάσεις αποφοίτησης του ΕΙΔ.

Δεν υπάρχουν εναλλακτικές οδοί πρόσβασης στην αρχική κατάρτιση. Ωστόσο, οι δικαστές μπορούν επίσης να ενταχθούν στις τάξεις του δικαστικού σώματος με τα ακόλουθα μέσα:

- μέσω διαγωνισμού για εισαγωγή στο δικαστικό σώμα, ο οποίος διοργανώνεται από το ΑΔΣ, μέσω του ΕΙΔ —απευθυνόμενος σε πρόσωπα που κατέχουν πτυχίο νομικής και έχουν τουλάχιστον 5ετή πείρα σε ορισμένες νομικές θέσεις που προβλέπονται από τον νόμο. Οι υποψήφιοι που γίνονται δεκτοί αποκτούν την ιδιότητα του δικαστή ή του εισαγγελέα και έχουν την υποχρέωση να παρακολουθήσουν μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης εντός του ΕΙΔ, για 6 μήνες·
- χωρίς διαγωνισμό ή εξέταση, στο πλαίσιο διαδικασίας που διεξάγεται από το ΑΔΣ —για πρόσωπα που κατείχαν πριν θέση δικαστή, εισαγγελέα ή βοηθού δικαστή επί τουλάχιστον 10 έτη, τα οποία έπαυσαν τη δραστηριότητά τους για λόγους που δεν μπορούν να αποδοθούν σε αυτούς, προκειμένου να καλύψουν κενές θέσεις σε δικαστήρια ή εισαγγελίες.

Μορφή και περιεχόμενο της αρχικής κατάρτισης

Η αρχική κατάρτιση των ασκούμενων δικαστικών λειτουργών πραγματοποιείται σε διάστημα δύο ετών, από τα οποία το πρώτο έτος είναι αφιερωμένο στη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση μέσω μαθημάτων και σεμιναρίων που πραγματοποιούνται στο Ινστιτούτο και το δεύτερο έτος κυρίως στην πρακτική άσκηση σε δικαστήρια και εισαγγελίες.

Το πρόγραμμα αρχικής κατάρτισης εγκρίνεται ετησίως από την ολομέλεια του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, κατόπιν πρότασης του Εθνικού Ινστιτούτου Δικαστών το οποίο εκπονεί το εν λόγω πρόγραμμα και το υποβάλλει προς ανάλυση στο Παιδαγωγικό Συμβούλιο και στο Επιστημονικό Συμβούλιο.

Τα προγράμματα σπουδών για το πρώτο έτος περιλαμβάνουν τους τομείς σπουδών, τον αριθμό των μαθημάτων και των σεμιναρίων που σχετίζονται με κάθε τομέα, καθώς και τη μεθοδολογία αξιολόγησης. Τα προγράμματα σπουδών για το δεύτερο έτος προβλέπουν την πρακτική άσκηση.

Η κατάρτιση των ασκούμενων δικαστικών λειτουργών πραγματοποιείται από το προσωπικό κατάρτισης του Ινστιτούτου, το οποίο συνήθως επιλέγεται μεταξύ των εν ενεργεία δικαστών και εισαγγελέων. Εκπαιδευτές πλήρους απασχόλησης, αποσπασμένοι στο Εθνικό Ινστιτούτο Δικαστών και συνεργαζόμενοι εκπαιδευτές, οργανώνονται σε τμήματα ανάλογα με τους τομείς κατάρτισης στους οποίους ειδικεύονται.

Οι εκπαιδευτές αναπτύσσουν το πρόγραμμα σπουδών που σχετίζεται με κάθε τομέα, το οποίο περιλαμβάνει τα θέματα και τα επιμέρους θέματα, τον αριθμό των ωρών που διατίθενται σε καθένα από αυτά, τη μεθοδολογία κατάρτισης, καθώς και τις λεπτομέρειες σχετικά με την αξιολόγηση των ασκούμενων δικαστικών λειτουργών.

Οι συντονιστές πρακτικής άσκησης είναι δικαστές και εισαγγελείς δικαστηρίων και εισαγγελιών που καθοδηγούν τη δραστηριότητα η οποία αφορά ειδικά την πρακτική κατάρτιση κατά τη διάρκεια του δεύτερου έτους.

Πρώτο έτος σπουδών

- Η δραστηριότητα των ασκούμενων δικαστικών λειτουργών, που οργανώνονται σε ομάδες των 15-17 ατόμων, διεξάγεται κυρίως στην έδρα του ΕΙΔ, όπου παρακολουθούν μαθήματα και σεμινάρια που προβλέπονται από το πρόγραμμα αρχικής κατάρτισης, με σκοπό την επέκταση των νομικών τους γνώσεων και την ανάπτυξη ειδικών δεξιοτήτων για την άσκηση του επαγγέλματος του δικαστή και του εισαγγελέα. Στο ΕΙΔ, η μελέτη του νόμου είναι κυρίως πρακτική και αναπαράγει, στο μέτρο του δυνατού, τις πραγματικές συνθήκες υπό τις οποίες ο δικαστής ασκεί τη δραστηριότητά του. Περιλαμβάνει περιπτωσιολογικές μελέτες, οι οποίες διεξάγονται σε μικρές ομάδες, υπό την καθοδήγηση των επαγγελματιών που συντάξαν τα έγγραφα. Τα σεμινάρια περιλαμβάνουν επίσης πρακτικές δραστηριότητες, όπως μελέτη δικογράφων, σύνταξη διαδικαστικών εγγράφων και εικονικές δίκες.

- Η μελέτη των θεμελιωδών τομέων (αστικό δίκαιο και πολιτική δικονομία, αντίστοιχα, ποινικό δίκαιο και ποινική δικονομία) έχει μεγάλη σημασία στα προγράμματα σπουδών του πρώτου έτους, δεδομένου ότι η δραστηριότητα του δικαστή / εισαγγελέα βασίζεται σε σημαντικό βαθμό στις γνώσεις που αφορούν ειδικά αυτούς τους τομείς.
- Εκτός από τους θεμελιώδεις νομικούς τομείς, οι ασκούμενοι δικαστικοί λειτουργοί μελετούν επίσης διοικητικό δίκαιο, επίλυση διαφορών όσον αφορά επαγγελματίες, οικογενειακό δίκαιο, εγκληματολογική έρευνα, συνταγματικό δίκαιο, δίκαιο της ΕΕ, ανθρώπινα δικαιώματα.
- Το πρόγραμμα κατάρτισης αφορά τόσο νομικές όσο και μη νομικές δεξιότητες, συγκεντρωμένες σε έναν πόλο επιστημονικών κλάδων αφιερωμένο στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες που καλύπτει θέματα σχετικά με την ψυχολογία, την επικοινωνία και την προσωπική ανάπτυξη, την κοινωνιολογία και την κριτική σκέψη. Η μελέτη ξένων γλωσσών αποσκοπεί επίσης στην απόκτηση γνώσεων και στην ανάπτυξη μη νομικών δεξιοτήτων σχετικών με την άσκηση του επαγγέλματος. Σημαντικό στοιχείο του προγράμματος αρχικής κατάρτισης είναι η μελέτη της επαγγελματικής δεοντολογίας, σκοπός της οποίας είναι η υιοθέτηση και η απόκτηση των ειδικών προτύπων συμπεριφοράς και ηθικών προτύπων για τη θέση του δικαστή / εισαγγελέα, τόσο κατά την άσκηση του επαγγέλματος όσο και σε σχέση με την κοινωνία, σύμφωνα με τους εθνικούς και τους διεθνείς κανόνες.

Μετά την ολοκλήρωση του πρώτου έτους σπουδών, οι ασκούμενοι δικαστικοί λειτουργοί επιλέγονται για τη θέση δικαστή ή εισαγγελέα, ανάλογα με την κατάταξή τους και με βάση τον αριθμό των διαθέσιμων θέσεων που έχει ορίσει το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο.

Δεύτερο έτος σπουδών

- Προκειμένου να αναπτυχθούν οι απαραίτητες δεξιότητες για το επάγγελμα, οι οποίες αποκτήθηκαν κατά το πρώτο έτος σπουδών, αλλά και για να εξοικειωθούν με το μελλοντικό επαγγελματικό περιβάλλον, οι ασκούμενοι δικαστικοί λειτουργοί ασκούν τις δραστηριότητές τους κυρίως στα δικαστήρια και στις εισαγγελίες. Καθοδηγούνται από εκπαιδευτές / συντονιστές πρακτικής άσκησης (δικαστές και εισαγγελείς), οι οποίοι υποχρεούνται να διασφαλίζουν ότι συμμετέχουν σε όλες τις σχετικές δραστηριότητες εντός του δικαστηρίου και της εισαγγελίας. Οι εκπαιδευτές / συντονιστές πρακτικής άσκησης αποτελούν μέρος του προσωπικού κατάρτισης του ΕΙΔ.
- Επιπλέον, οι ασκούμενοι δικαστικοί λειτουργοί συμμετέχουν σε πρακτική άσκηση σε δικηγορικές εταιρείες, συμβολαιογραφικά γραφεία, γραφεία δικαστικών επιμελητών. Πραγματοποιούν άσκηση επίσης σε τμήματα δικαστικής επιτήρησης, σε αστυνομικά τμήματα και σε σωφρονιστικά καταστήματα. Σκοπός των εν λόγω περιόδων πρακτικής άσκησης είναι να παρέχουν στους ασκούμενους μια γενική εικόνα του δικαστικού σώματος, καθώς και να τους εξοικειώσουν με την πραγματικότητα άλλων νομικών επαγγελμάτων, προκειμένου να είναι σε θέση να υιοθετήσουν μια αποτελεσματική και εποικοδομητική συνεργασία στη μελλοντική επαγγελματική ζωή τους.

Καθ' όλη τη διάρκεια της αρχικής κατάρτισής τους, οι ασκούμενοι δικαστικοί λειτουργοί έχουν την ευκαιρία να εξοικειωθούν με τον κοινό ευρωπαϊκό νομικό χώρο, συμμετέχοντας σε ανταλλαγές που διοργανώνονται στο πλαίσιο της συνιστώσας ΑΙΑΚΟΣ του προγράμματος ανταλλαγών, στον διαγωνισμό THEMIS των σχολών δικαστών, καθώς και συμμετέχοντας σε θερινά σχολεία, με στόχο την ανάπτυξη και τη βελτίωση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που αφορούν ειδικά το επάγγελμα του δικαστή, τη γλωσσολογία κ.λπ.

Τερματισμός της διαδικασίας αρχικής κατάρτισης και απόκτησης προσόντων

Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος αρχικής κατάρτισης που παρέχεται από το ΕΙΔ, οι ασκούμενοι δικαστικοί λειτουργοί συμμετέχουν σε εξέταση αποφοίτησης, στην οποία αξιολογούνται οι αποκτηθείσες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων του δικαστή ή του εισαγγελέα.

Αποτελείται από γραπτές εξετάσεις στους τομείς του αστικού και του αστικού δικονομικού δικαίου, του ποινικού και του ποινικού δικονομικού δικαίου, της δεοντολογίας και της δικαστικής οργάνωσης.

Η επιτυχία στις εξετάσεις αυτές διασφαλίζει στους αποφοίτους του ΕΙΔ την ιδιότητα του δικαστή χαμηλότερης βαθμίδας και του εισαγγελέα χαμηλότερης βαθμίδας και, ανάλογα με την κατάταξή τους, επιλέγονται για τα δικαστήρια και τις εισαγγελίες στα οποία και στις οποίες ξεκινούν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Μετά από δοκιμαστική περίοδο διάρκειας ενός έτους, οι δικαστές και εισαγγελείς χαμηλότερης βαθμίδας πρέπει να συμμετάσχουν επιτυχώς σε εξέταση ικανότητας προκειμένου να γίνουν ανώτεροι / εν ενεργεία δικαστές και εισαγγελείς. Η εξέταση αυτή αξιολογεί τις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις μέσω γραπτών και προφορικών εξετάσεων. Οι επιτυχόντες δικαστές και εισαγγελείς χαμηλότερης βαθμίδας διορίζονται από τον πρόεδρο του κράτους ως ανώτεροι δικαστές και εισαγγελείς.

Ένας από τους κύριους στόχους της κατάρτισης σε εισαγωγικό επίπεδο στο ΕΙΔ είναι να παράσχει στους μελλοντικούς δικαστές / εισαγγελείς ολοκληρωμένη κατάρτιση σε επίπεδο εισαγωγής και να τους βοηθήσει να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους σε όσο το δυνατόν περισσότερους κλάδους του δικαίου. Ο στόχος σχετικά με τον ανοικτό χαρακτήρα του δικαίου σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο επιτυγχάνεται συνεχώς με σεμινάρια κατάρτισης σχετικά με το δίκαιο της ΕΕ, την ΕΣΔΑ και τις ευρωπαϊκές νομικές έννοιες, με την ενσωμάτωση στο πρόγραμμα σπουδών νέων στοιχείων συγκριτικού δικαίου, καθώς και με την κατάρτιση προγραμμάτων συνεργασίας με τα ευρωπαϊκά ιδρύματα που είναι αρμόδια για την κατάρτιση δικαστών και εισαγγελέων και με άλλα ευρωπαϊκά δικαστικά όργανα.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 21/05/2026

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.